

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Факультет психології, соціальної роботи та спеціальної освіти
Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою Факультету психології,
соціальної роботи та спеціальної освіти
Протокол № 4 від 18.03. 2026 р.
Голова Вченої ради

Наталія КЛІШЕВИЧ

ПРОГРАМА
АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

(назва форми підсумкової атестації)

Спеціальності: 231 Соціальна робота
(шифр, назва спеціальності)

рівня вищої освіти: першого (бакалаврського)

освітньої програми: 231.00.04 Соціальна адвокація
(шифр, назва освітньої програми)

Схвалено на засіданні
кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи
Протокол № 7 від «24» лютого 2026 р.

Зав. кафедри Тетяна СПІРИНА

2025-2026 навчальний рік

Зміст

Пояснювальна записка.....	3
Розділ I. Перелік результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою.....	5
Розділ II. Методика та форма проведення атестаційного екзамену.....	9
Розділ III. Перелік тем (питань), що виносяться на екзамен..	10
Теорія та історія соціальної роботи.....	10
Основи технологічного забезпечення соціальної роботи.....	10
Основи соціально-правового захисту.....	10
Технології соціальної адвокації.....	11
Соціальна робота з людьми з інвалідністю.....	11
Розділ IV. Критерії оцінювання.....	12
Розділ V. Перелік рекомендованих джерел.....	13

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму атестаційного екзамену складено відповідно до пункту 6.3 «Положення про організацію освітнього процесу в Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка (зі змінами внесеними згідно з рішенням Вченої ради Університету від 26 грудня 2024 року (протокол № 15) введеним в дію наказом від 26.12.2024 № 986), «Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка» (рішення Вченої ради Університету від 25 квітня 2024 року, протокол № 6, введене в дію наказом від 25.04.2024 року № 377), з урахуванням Стандарту вищої освіти за спеціальністю 231 Соціальна робота для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ № 557 від 24.04.2019 р.) та освітньо-професійної програми 231.00.04 «Соціальна адвокація», затвердженої рішенням Вченої ради Київського університету імені Бориса Грінченка від 24.04.2019, протокол № 4 (введено в дію з 01.09.2019, наказ від 24.04.2019 № 295).

Сучасна підготовка фахівців спеціальності «Соціальна робота» за освітньо-професійною програмою 231.00.04 Соціальна адвокація ґрунтується на інтеграції навчальних дисциплін, які спрямовані на підготовку компетентного конкурентоспроможного фахівця в галузі соціальної роботи, здатного на високому професійному рівні виконувати свої обов'язки у сфері соціальної роботи з різними категоріями отримувачів соціальних послуг, здатного планувати альтернативні стратегії розв'язання соціальних проблем цільових груп та організувати та проводити адвокаційні кампанії для вразливих категорій населення.

Актуальним у процесі підготовки майбутніх соціальних працівників є дотримання співвідношення теоретичного та практичного компонентів, що передбачає формування знань, умінь та навичок та проявляється у багатьох аспектах професійної діяльності. Розробка та впровадження практичних технологій і технік у роботі в системі «соціум-людина» та «людина-людина» спрямовані на забезпечення якості професійної підготовки та ефективності професійної діяльності у соціальних агенціях.

Професійна підготовка майбутніх соціальних працівників вимагає сформованості певних особистісних якостей, які забезпечуватимуть успішність майбутньої діяльності (професійна компетентність, професійне мислення, робота в команді, робота з клієнтами, емпатія, комунікативність, аналіз ситуацій та проблем).

Отримання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 231 Соціальна робота базується на визначенні рівня підготовки здобувачів із дисциплін, спрямованих на формування загальних компетентностей та дисциплін, спрямованих на формування спеціальних (фахових) компетентностей професійно-практичної підготовки відповідно навчального плану.

Атестація здобувачів вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота за освітньо-професійною програмою 231.00.04 Соціальна адвокація проводиться після завершення навчання за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти з метою визначення відповідності результатів навчання здобувачів вищої освіти вимогам освітньої програми та професійно-педагогічної готовності майбутніх фахівців до виконання своїх професійних обов'язків.

Чинним навчальним планом підготовки передбачено атестаційний екзамен. Питання атестаційного екзамену відповідають змісту робочих програм навчальних дисциплін, які виносяться на атестацію згідно з ухвалою кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи.

Атестація здійснюється екзаменаційною комісією (ЕК). До компетенції ЕК належить:

- перевірити та оцінити якість теоретичної та професійно-практичної підготовки випускників, встановити її відповідність вимогам ОПП підготовки випускника першого (бакалаврського) рівня вищої освіти;
- за результатами атестації прийняти рішення про присудження здобувачам відповідного ступеня вищої освіти та видачу/відмову у видачі випускникам дипломів (звичайних або з відзнакою);
- проаналізувати якість освітньої діяльності в університеті та розробити пропозиції щодо подальшого поліпшення якості підготовки фахівців із соціальної роботи.

Атестація здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 231 Соціальна робота проводиться у формі тестування.

Оцінювання результатів складання атестаційного екзамену здійснюється за 100-бальною шкалою оцінювання Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи оцінок: «А», «В», «С», «D», «Е», «FX», «F». Виконання всіх екзаменаційних завдань з атестаційного екзамену є обов'язковим. Рішення ЕК про оцінку результатів складання екзамену приймається на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів комісії, які брали участь у її засіданні. За однакової кількості голосів Голова комісії має вирішальний голос. Перескладання екзамену з метою підвищення оцінки не дозволяється. Здобувач вищої освіти, який не склав атестаційний екзамен, або не з'явився на нього без поважних причин, наказом Ректора відраховується з університету як такий, що не пройшов атестації.

РОЗДІЛ І

ПЕРЕЛІК РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, ВИЗНАЧЕНИХ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ

Головним завданням екзамену є перевірка сформованості загальних і спеціальних (фахових) компетентностей, а також результатів навчання здобувачів відповідно до освітньо-професійної програми 231.00.04 Соціальна адвокатура, затвердженої рішенням Вченої ради Київського університету імені Бориса Грінченка від 24.04.2019, протокол № 4 (введено в дію з 01.09.2019, наказ від 24.04.2019 № 295) і навчального плану за визначеними критеріями.

Метою атестаційного екзамену є перевірка рівня сформованості у здобувачів таких компетентностей та програмних результатів навчання:

ЗК-1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-5 Здатність планувати та управляти часом.

ЗК-6 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК-7 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-8 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК-9 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-10 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-11 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-12 Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК-13 Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК-14 Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК-15 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

СК-1 Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

СК-2 Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів.

СК-3 Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.

СК-4 Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів

становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.

СК-5 Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян, у тому числі які опинилися в складних життєвих обставинах.

СК-6 Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб.

СК-7 Здатність до співпраці у міжнародному середовищі та розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

СК-8 Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об'єктами в польових і лабораторних умовах.

СК-9 Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів.

СК-10 Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.

СК-11 Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей.

СК-12 Здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту.

СК-13 Здатність до розробки та реалізації соціальних проектів і програм.

СК-14 Здатність до застосування методів менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.

СК-15 Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад.

СК-16 Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи.

СК-17 Здатність виявляти і залучати ресурси організацій-партнерів з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності.

СК-18 Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.

СК-19 Здатність оцінювати результати та якість професійної діяльності у сфері соціальної роботи.

СК-20 Здатність до сприяння підвищенню добробуту і соціального захисту осіб, здійснення соціальної допомоги та надання підтримки тим, хто перебуває у складних життєвих обставинах.

СК-21 Здатність добирати й застосовувати різні методи соціальної адвокації, розробляти програми адвокаційних кампаній.

РН-1 Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.

РН-2 Вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами з професійних питань.

РН-3 Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.

РН-4 Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми.

РН-5 Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обрати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.

РН-6 Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях.

РН-7 Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення у ході розв'язання професійних завдань.

РН-8 Критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціальнополітичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.

РН-9 Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги.

РН-10 Аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах.

РН-11 Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин.

РН-12 Визначати зміст співпраці з організаціями-партнерами з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності.

РН-13 Використовувати методи соціальної діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів.

РН-14 Використовувати форми та методи адвокаційних кампаній залежно від викликів соціальної реальності.

РН-15 Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки.

РН-16 Застосовувати методи менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.

РН-17 Встановлювати та підтримувати взаємини з клієнтами на підґрунті взаємної довіри та відповідно до етичних принципів і стандартів соціальної роботи, надавати їм психологічну підтримку й наснажувати клієнтів.

РН-18 Налагоджувати співпрацю з представникам різних професійних груп та громад; використовувати стратегії індивідуального та колективного представництва інтересів клієнтів.

РН-19 Визначати потенційні групи ризику споживачів соціальних послуг, які потребують адвокації соціального працівника у різних установах.

РН-20 Виявляти етичні дилеми та суперечності у професійній діяльності та застосовувати засоби супервізії для їх розв'язання.

РН-21 Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень.

РН-22 Демонструвати вміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

РН-23 Конструювати процес та результат соціальної роботи в межах поставлених завдань, використовувати кількісні та якісні показники, коригувати план роботи відповідно до результатів оцінки.

РН-24 Розробляти соціальні адвокаційні кампанії, налагоджувати ефективну міжвідомчу комунікацію.

РОЗДІЛ II

МЕТОДИКА ТА ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

Отримання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 231 Соціальна робота, освітньо-професійною програмою 231.00.04 Соціальна адвокатура базується на визначенні рівня підготовки здобувачів із дисциплін циклу з формування спеціальних (фахових) компетентностей відповідного навчального плану.

Чинним навчальним планом передбачена така форма атестації здобувачів вищої освіти:

Спеціальність, освітній рівень	Форма атестації
231 Соціальна робота Освітньо-професійна програма 231.00.04 Соціальна адвокатура перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Атестаційний екзамен

Питання до атестаційного екзамену за ОПП Соціальна адвокатура відповідають змісту робочих програм навчальних дисциплін, які виносяться на атестацію.

На атестаційний екзамен виносяться зміст таких навчальних дисциплін:

- Теорія та історія соціальної роботи
- Основи технологічного забезпечення соціальної роботи
- Основи соціально-правового захисту
- Технології соціальної адвокатури
- Соціальна робота з людьми з інвалідністю

Форма проведення – тестування.

Тривалість екзамену – 1 год. 20 хв.

РОЗДІЛ III ПЕРЕЛІК ТЕМ (ПИТАНЬ), ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

Сутність соціальної роботи як виду професійної діяльності, соціального інституту та науки. Історичний розвиток розуміння сутності соціальної роботи. Сучасні визначення соціальної роботи. Провідні категорії соціальної роботи. Практика соціальної допомоги та благодійності як підґрунтя становлення професійної соціальної роботи. Соціальна допомога, соціальний захист та благодійність в історії людства. Передумови зародження професійної соціальної роботи в Західній Європі та Північній Америці. Основні етапи становлення професійної соціальної роботи в зарубіжних країнах. Сучасний стан соціальної роботи в світі. Історія та сучасний стан професійної соціальної роботи в Україні. Соціальна робота як вид професійної діяльності. Сутність поняття «теорія соціальної роботи». Класифікація теорій соціальної роботи. Компоненти теорії соціальної роботи. Сучасні теорії соціальної роботи. Надавачі та отримувачі (користувачі) соціальних послуг та втручань, соціальні працівники (фахівці, волонтери) та клієнти й їх оточення як суб'єкти соціальної роботи. Функції і професійні ролі соціального працівника. Цінності сучасної соціальної роботи. Етичні принципи соціальної роботи. Базові методи соціальної роботи.

ОСНОВИ ТЕХНОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

Поняття технологій соціальної роботи. Підходи до класифікації технологій соціальної роботи. Підходи до класифікації технологій соціальної роботи: діяльнісний, закладовий, середовищний, клієнтоцентрований.

Методи соціальної роботи, їх класифікація. Загальнонаукові та спеціальні методи соціальної роботи. Організаційні форми соціальної роботи, види, методика підготовки та проведення базових форм роботи.

Технології соціальної профілактики: моделі та стратегії. Технології соціальної терапії. Технології соціальної роботи в середовищі великого міста. Рекламно-інформаційні технології в соціальній роботі.

ОСНОВИ СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ

Сутність та соціальне призначення прав людини. Міжнародні механізми захисту прав людини. Забезпечення прав дитини: особливості, складники, історія.

Законодавче забезпечення прав дітей, молоді та сімей з дітьми. Інституційна база соціально-правового захисту. Міждисциплінарна взаємодія у системі соціально-правового захисту. Позасудові інститути захисту прав людини. Представництво інтересів клієнта. Реалізація прав дитини на участь в житті суспільства і ухваленні рішень.

ТЕХНОЛОГІЇ СОЦІАЛЬНОЇ АДВОКАЦІЇ

Фактори, які впливають на стратегію адвокаційної діяльності. Планування альтернативних стратегій розв'язання соціальних проблем цільових груп. Види, принципи, етапи організації та проведення адвокаційних кампаній для цільових груп. Створення та управління адвокаційною командою. Визначення потенційних партнерів. Медійний супровід адвокаційної кампанії.

СОЦІАЛЬНА РОБОТА З ЛЮДЬМИ З ІНВАЛІДНІСТЮ

Поняття інвалідності. Концептуальні підходи та теорії поняття інвалідності. Реабілітація людей з інвалідністю. Сучасні підходи до реабілітації людей з інвалідністю. Типологія інвалідності. МКФ – міжнародна класифікація функціонування. Суб'єкти соціально-реабілітаційної діяльності. Типологія реабілітаційних центрів для людей з інвалідністю. Напрями діяльності реабілітаційних центрів.

Державні стандарти надання соціальних послуг для людей з інвалідністю. Система раннього втручання. Програми соціальної реабілітації та реабілітаційні практики в роботі з людьми з інвалідністю. Форми та інноваційні практики роботи з людьми з інвалідністю.

РОЗДІЛ IV КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Тест розміщено в системі електронного навчання Київського столичного університету імені Бориса Грінченка. Тест складається з 40 запитань-тестів різного ступеня складності.

Атестаційний екзамен проходить у формі тестування, яке включає 40 випадкових запитань із пройденого матеріалу освітніх компонентів, які включено в програму.

Види тестових завдань:

- Із вибором відповіді Правильно / Неправильно.
- Із вибором однієї правильної відповіді.
- Із вибором двох або трьох правильних відповідей.
- На встановлення відповідності запропонованих наборів тверджень.

Питання для тесту обираються через «Випадкове питання» з усіх предметів, які входять до програми екзамену.

Оцінка за тест може складати від 0 (min) балів до 100 (max) балів.

Оцінювання результатів складання атестаційного екзамену здійснюється за 100-бальною шкалою оцінювання та відповідною рейтинговою оцінкою:

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

РОЗДІЛ V

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

1. Актуальні питання соціальної роботи: навч. посіб. / О.М. Денисюк та ін. ; ред.: О.В. Епель, Т.Л. Лях, І.В.Силантьєва. Київ, Ужгород : РІК-У, 2023. 424 с. URL: https://www.researchgate.net/publication/3745820-40_Aktualni_pitanna_socialnoi_roboti.
2. Карпенко О.Г. Становлення та розвиток наукової галузі “Соціальна робота”. *Наукові записки БДПУ*. 2023. Вип. 2. URL: <https://pedagogy.bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2023/10/B0.pdf>
3. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. 2020. URL: https://www.researchgate.net/publication/342003632_Sucasna_socialna_robota
4. Семигіна Т., Лукашевич В. Сучасні теорії соціальної роботи. 2021 URL: https://figshare.com/articles/book/_/14305931?file=27217520
5. Семигіна, Т. Сучасні теорії соціальної роботи: Антологія. *Академія праці, соціальних відносин і туризму*. 2021. URL: https://www.researchgate.net/profile/Tetyana-Semigina/publication/350327030_SUCASNI_TEORII_SOCIALNOI_ROBOTI_ANTOLOGIA/links/605a23ca92851cd8ce619eec/SUCASNI-TEORII-SOCIALNOI-ROBOTI-ANTOLOGIA.pdf
6. Соціальна робота в Україні: основні напрями, проблеми та перспективи розвитку. 2021. <https://www.dnu.dp.ua/docs/ndc/confdocs/2016/9.pdf>
7. Стеца Н. Наукові погляди на соціальну роботу як на суспільний феномен. *Молодь і ринок*, 2, 2024. URL:<http://mir.dspu.edu.ua/article/view/312391>

ОСНОВИ ТЕХНОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

1. Актуальні питання соціальної роботи: навч. посіб. / О.М. Денисюк та ін. ; ред.: О.В. Епель, Т.Л. Лях, І.В.Силантьєва. Київ, Ужгород : РІК-У, 2023. 424 с. URL: https://www.researchgate.net/publication/3745820-40_Aktualni_pitanna_socialnoi_roboti.
2. Вайнола Р. Х. Технології соціально-педагогічної роботи : курс лекцій. К.: КМПУ імені Б.Д. Грінченка, 2008.152 с.
3. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери : за ред. І.Д. Зверєвої. Київ, Сімферополь: Універсум, 2012. 536 с.
4. Коляда Н., Левченко Н. Технології соціальної роботи : Навчальний посібник. Умань : Візаві, 2018. 337 с.
5. Лукашевич М. П. Семигіна Т. В. Соціальна робота : теорія і практика: підручник для студентів вищ. навч. закладів. К.: Каравела, 2009. 369 с.
6. Технології соціальної роботи. Ч. 1. Теоретичний курс : Навчальний посібник . Умань : «ВІЗАВІ», 2018. 337 с. <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/13235/329.pdf>.

ОСНОВИ СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ

1. Актуальні питання соціальної роботи: навч. посіб. / О.М. Денисюк та ін. ;ред.: О.В. Епель, Т.Л. Лях, І.В.Силантьєва. Київ, Ужгород : РІК-У, 2023. 424 с. URL: https://www.researchgate.net/publication/3745820-40_Aktualni_pitanna_socialnoi_roboti.
2. Закон України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2342-15>
3. Закон України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/20/95-%D0%B2%D1%80>
4. Закон України «Про охорону дитинства». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14#Text>
5. Закон України «Про соціальні послуги». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>
6. Конвенція ООН про права дитини.
7. Конституція України.
8. Петрочко Ж. Соціально-правовий захист. Енциклопедія освіти : енциклопедія / ред. В. Кремень. 2-ге вид. Київ, 2021. С. 948.
9. Петрочко Ж.В. Забезпечення права на сім'ю: від традицій до інновацій. *Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова*. Серія 11. Соціальна робота. Соціальна педагогіка : зб. наук праць. Вип. 17. Ч. 1 Київ. Івано-Франківськ : Вид. НПУ імені М. П. Драгоманова, 2013. 216 с. С. 75–82.
- 10.Петрочко Ж.В. Система захисту дітей в Україні: компоненти та кроки до оновлення. *Особистість у просторі виховних інновацій* : матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України / [За ред. І.Д.Беха, Р.В. Малиношевського, О.М. Докукіної]. Київ, 19.10.2018 р. Івано-Франківськ : НАІР, 2018. 448 с. С. 280-285.
- 11.Постанова Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 № 585 «Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/585-2020-%D0%BF>
- 12.Постанова Кабінету Міністрів України від 24.09.2008 р. № 866 «Про питання діяльності органів опіки та піклування, пов'язаної із захистом прав дитини» (із змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/866-2008-%D0%BF#Text>
- 13.Соціальна робота з вразливими сім'ями з дітьми: у 2-х ч. / З.П.Кияниця, Ж.В.Петрочко. Київ : ОБНОВА КОМПАНІ, 2017. 256 с.

ТЕХНОЛОГІЇ СОЦІАЛЬНОЇ АДВОКАЦІЇ

1. Адвокаційна діяльність ОГС на місцевому рівні: етапи, інструменти та практичні поради / Хавунка Т.І, Шуварська К.В. 2021. 22 с.
2. Актуальні питання соціальної роботи: навч. посіб. / О.М. Денисюк та ін. ;ред.: О.В. Епель, Т.Л. Лях, І.В.Силантьєва. Київ, Ужгород : РІК-

- У, 2023. 424 с. URL: https://www.researchgate.net/publication/3745820-40_Aktualni_pitanna_socialnoi_roboti.
3. Дуля А., Лютий В. Досвід представництва інтересів внутрішньо переміщених осіб недержавними організаціями. *Ввічливість. Humanitas*. 2023. № 3. С. 15–22. DOI: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2023.3.3>
 4. Лазоренко О. Адвокація: практичний посібник для громадських експертів. Київ: Видавництво «Стилос», 2023. 85 с. URL: <https://communitylpw.wixsite.com/publish/guide-adv>
 5. Лехолетова М., Лях Т., Спіріна Т. Алгоритм організації та проведення успішної адвокаційної кампанії із представництва інтересів. *Social Work and Education*. 2022. Вип. 9, № 1. С. 67–78. DOI: 10.25128/2520-6230.22.5.5
 6. Лях Т., Петрович В., Спірін А. Інструменти соціальної адвокації прав та інтересів вразливих груп населення. *Ввічливість. Humanitas*. 2022. № 3. С. 54–60. DOI: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2022.3.8>
 7. Політично грамотна адвокація. Посібник з ефективної адвокації прав громадянського суспільства в інтересах сталого розвитку / Проект «Жінки України: залучені, спроможні, незламні». Київ, 2021. 61 с. <https://pactukraine.org.ua/sites/default/files/2021-12/PoliticallySmartAdvocacyUkr.pdf>
 8. Посібник з адвокації для жіночого руху в Україні : посібник / [В.Кучереносов, Л. Чернявська, Т. Гончарук та ін.]. К.: Український жіночий фонд, 2017. 101 с.
 9. Практичний посібник з адвокації для організацій громадянського суспільства (ОГС) та організацій пацієнтів/Програма розвитку ООН в Україні. – О. Надута-Скринник. К., 2022. 107 с.
 10. Прокопенко О.В. Адвокаційна діяльність та некомерційне лобювання в Україні: посібник. Київ: 2017. 82 с.
 11. Юрчишин Я. Адвокаційна діяльність та її особливості у роботі з парламентом Лабораторія законодавчих ініціатив. USAID. Фонд Східна Європа. 2017. 44 с.

СОЦІАЛЬНА РОБОТА З ЛЮДЬМИ З ІНВАЛІДНІСТЮ

1. Актуальні питання соціальної роботи: навч. посіб. / О.М. Денисюк та ін. ; ред.: О.В. Епель, Т.Л. Лях, І.В.Силантьєва. Київ, Ужгород : РІК-У, 2023. 424 с. URL: https://www.researchgate.net/publication/3745820-40_Aktualni_pitanna_socialnoi_roboti.
2. Бахтиєв Р. А., Остролицька Л.І. Розвиток соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю з інвалідністю в період реформування соціальної сфери (з досвіду мережі центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та центрів соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями м. Києва) : інформаційно-методична збірка. Дніпро: Середняк Т. Київ, 2020. 116 с.
3. Гуляєва Л., Головка Я., Філь Г., Семигіна Т. Молодь з інвалідністю і соціальні медіа: державна політика, проектна діяльність, інклюзія:

- Монографія. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2021. 144 с.
4. Дуля А. В. Лехолетова М. М., Лях Т. Л. Особливості соціальної роботи з особами з інвалідністю внаслідок війни. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. 2024. Вип. 98. С. 42–46. DOI: <https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series5.2024.98.08>
 5. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / заг. ред. проф. І.Звереві. Київ, Сімферополь : Універсум, 2012. 536 с.
 6. Кейсменеджмент у роботі з дітьми з інвалідністю та їх сім'ями у територіальних громадах: методичний посібник / Н. М. Горішна, І. П. Криницька, М. О. Скочко, Г. І. Слозанська, О. Ю. Столярик, Ж. В. Петрочко. Житомир: ТОВ «505», 2024. 256 с.
 7. Кочубей Т. Д., Левченко Н. В. Загальні засади створення безбар'єрного середовища для людей з інвалідністю. *Social Work and Education*. 2021. № 8(2). С. 204–214.
 8. На шляху до інклюзії: соціальна робота з дітьми з інвалідністю та їхніми сім'ями: посібник/ А. М. Гладичук, Н. М. Горішна, І. П. Криницька, О. М. Мороз, Т. В. Семигіна, М. О. Скочко, Г. І. Слозанська, О. Ю. Столярик, Ж. В. Петрочко. – Житомир: ТОВ «505», 2024. 380 с.
 9. Остролуцька Л. І. Розвиток центрів реабілітації дітей та молоді з інвалідністю в Україні (90-ті рр.ХХ - початок ХХІ століття) : дис. на здобуття наукового ступеня канд. пед. наук. Спец.13.00.05 – соціальна педагогіка / Лариса Остролуцька ; Київський університет імені Бориса Грінченка. Київ : КУ імені Б. Грінченка, 2021. 326 с.
 10. Про ратифікацію Конвенції про права осіб з інвалідністю і Факультативного протоколу до неї: Закон України № 1767-VI від 16.12.09. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1767-17#Text>
 11. Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні : Закон України, док. № 2961-IV, ред. від 31.12.2020. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2961-15>
 12. Сапіга С., Остролуцька Л. Особливості надання соціальних послуг людям з інвалідністю. *Ввічливість. Humanitas*. 2023. № 3. С. 103–111.